

Sygn. akt I C 197/17 upr.

UZASADNIENIE

Powód W. M. pozwem skierowanym przeciwko (...) Sp. J. z siedzibą w G. domagał się zasądzenia na jego rzecz od strony pozwanej kwoty 1.500,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 19 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego żądania podniósł, że w dniu 23 stycznia 2015 roku zawarł z pozwaną (...) Spółka Jawna z siedzibą w G. umowę zlecenia na organizację przyjęcia weselnego, które miało odbyć się w dniach 11-12 czerwca 2016 r. i uiścił jednocześnie zadatek w kwocie 1.500,00 złotych. Następnie w dniu 18 kwietnia 2016 roku, po uzyskaniu wraz z przyszłą małżonką informacji o braku profesjonalizmu w organizacji przyjęć weselnych – wypowiedział umowę, jednocześnie wzywając pozwanego do zwrotu uiszczzonego zadatku, którego nie otrzymał. Wskazywał także, że strona pozwana nie kwestionowała w żaden sposób złożonego oświadczenia, a w treści umowy nie było zapisu uprawnającego zleceniobiorcę do zatrzymania zadatku w przypadku rozwiązania umowy.

W odpowiedzi na pozew, (...) Sp. J. z siedzibą w G. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kwoty 287,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, w tym 17,00 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwana potwierdziła, że zawarła w dniu 23 stycznia 2015 r. z powodem umowę na zorganizowanie przyjęcia weselnego i w związku z tym pobrała od niego zadatek w wysokości 1.500,00 zł. zwany rezerwacyjnym. Zdaniem pozwanej skoro nie doszło do wykonania umowy wyłącznie z woli powoda, a pozwana była gotowa umowę wykonać, to z mocy art. 394 § 1 k.c. zadatek nie podlega. Zarzuciła, iż twierdzenia powoda o rzekomym braku profesjonalizmu i o chaosie organizacyjnym przy organizacji przyjęć weselnych są podniesione wyłącznie na użytek procesu, zaś wypowiedzenie umowy nastąpiło po czterech miesiącach od jej zawarcia, a na dwa miesiące przed planowaną imprezą co spowodowało iż pozwana zarezerwowanego przez powoda termin nie mogła już wykorzystać i poniosła z tego powodu straty w postaci nie osiągnięcia przychodu przy stałych kosztach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 stycznia 2015 roku powód W. M. zawarł z pozwaną (...) Spółka Jawna z siedzibą w G. umowę zlecenia na organizację przyjęcia weselnego w dniach 11/12.06.2016 r. dla 120 osób.

Zgodnie z warunkami umowy przewidywany koszt imprezy wynosił 205,00 zł za osobę. Uzgodnienie menu miało nastąpić nastąpi 3 tygodnie przed datą planowanej imprezy i winno zostać zaakceptowane na piśmie w formie załącznika do umowy (punkt 3 umowy). Zleceniobiorca zobowiązał się przy tym zapewnić obsługę zamawianej imprezy oraz do należytego wykonania usługi.

Strony uzgodniły także, że w dniu podpisania umowy zleceniodawca zapłaci zadatek rezerwacyjny w wysokości 1.500,00 zł, na 14 dni przed datą planowanej imprezy zleceniodawca wpłaci 50% przewidywanej kwoty za organizację imprez, a pozostałą kwotę ureguluje w terminie do 3 dni po realizacji umowy (§2).

W dniu 23 lutego 2015 r. powód wpłacił tytułem zadatku za organizację przyjęcia weselnego kwotę 1.500,00 zł.

dowód: - umowa wraz z dowodem wpłaty – k. 7 akt,

- zeznania świadka M. M. – k. 27 akt (min. 00:08:29 nagrania),

- zeznania powoda W. M. – k. 37 akt (min. 00:20:33 nagrania),

- zeznania słuchanego za pozwanego M. C. – k. 37 akt (min. 00:35:00 nagrania),

Od bliżej nieustalonych osób W. M. i M. M. uzyskali informacje o braku profesjonalizmu w organizacji przyjęć weselnych przez pozwaną, między innymi słyszeli, że hotel ma mieć za mało kelnerek i że podobno kilka mniejszych imprez zostało odwołanych. Informacje te słyszała także N. S., która zrezygnowała z organizacji przyjęcia weselnego u pozwanego.

dowód: - zeznania świadka M. M. – k. 27 akt (min. 00:08:29 nagrania),

- zeznania powoda W. M. – k. 37 akt (min. 00:20:33 nagrania)

- zeznania świadka N. S. – k. 36-37 akt (min. 00:10:18 nagrania)

Z uwagi na powyższe informacje, W. M. i M. M. spotkali się z reprezentującym pozwanego M. C., który zapewnił powodowi, że spółka nie ma żadnych problemów ani personalnych, ani też jeżeli chodzi o kuchnię. Zaproponowano powodowi udanie się do kuchni, gdzie były przygotowywane posiłki, zaproszono go także na inne wesele, które miało się wkrótce odbyć celem zweryfikowania jakości obsługi, organizacji oraz serwowanych posiłków. Powód nie skorzystał z tej propozycji.

dowód: - zeznania świadka M. M. – k. 27 akt (min. 00:08:29 nagrania),

- zeznania powoda W. M. – k. 37 akt (min. 00:20:33 nagrania),

- zeznania słuchanego za pozwanego M. C. – k. 37 akt (min. 00:35:00 nagrania),

Pismem z dnia 18 kwietnia 2016 roku W. M. złożył oświadczenie w przedmiocie wypowiedzenia zawartej dnia 23.02.2015 r. umowy dotyczącej organizacji wesela w dniach 11-12. 06.2016, wnosząc jednocześnie o zwrot zadatku w wysokości 1.500 zł.

dowód - zeznania świadka M. M. – k. 27 akt (min. 00:08:29 nagrania),

- zeznania powoda W. M. – k. 37 akt (min. 00:20:33 nagrania),

- wypowiedzenie umowy wraz z potwierdzeniem nadania – k. 9-10 akt

- wezwanie do zapłaty – k. 8 akt,

Następnie, pismem datowanym na dzień 19 maja 2016 r., powód ponownie wezwał stronę pozwaną do zwrotu uiszczonego zadatku.

dowód - wezwanie z dnia 19 maja 2016 r. – k. 11 akt

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny ustalono w oparciu o dowody z dokumentów, których prawdziwości i wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron i które również w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości. Sąd uwzględnił również zeznania słuchanego za pozwanego M. C., które były logiczne, rzeczowe, korespondujące z pozostałymi wiarygodnymi źródłami dowodowymi. Natomiast zeznaniom świadków M. M. i N. S. oraz zeznaniom powoda Sąd dał jedynie częściowo wiarę, a mianowicie w zakresie dotyczącym zawarcia umowy, wpłaty zadatku, złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Natomiast przedmiotowe zeznania w części dotyczącej jakości i profesjonalizmu świadczonych przez pozwanego usług jako pochodzącego od nieustalonych bliżej osób, nie potwierdzone innymi źródłami dowodowymi nie zasługiwały na przyznanie waloru wiarygodności.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, iż przy zawarciu umowy zlecenia na organizację przyjęcia weselnego powód uiszczył na rzecz (...) Sp. J. z siedzibą w G. kwotę 1.500,00 zł tytułem zadatku. Nie ulega również wątpliwości, iż W. M. złożył pozwanej oświadczenie o wypowiedzeniu w/w umowy.

Natomiast spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do oceny zasadności żądania zwrotu uiszczonej na rzecz strony pozwanej tytułem zadatku kwoty 1.500,00 zł.

Zgodnie z art. 394 § 1 k.c. w braku odmiennego zastrzeżenia umownego albo zwyczaju zadatek dany przy zawarciu umowy ma to znaczenie, że w razie niewykonania umowy przez jedną ze stron druga strona może bez wyznaczenia terminu dodatkowego od umowy odstąpić i otrzymany zadatek zachować, a jeżeli sama go dała, może żądać sumy dwukrotnie wyższej.

§ 2. W razie wykonania umowy zadatek ulega zaliczeniu na poczet świadczenia strony, która go dała; jeżeli zaliczenie nie jest możliwe, zadatek ulega zwrotowi.

§ 3. W razie rozwiązania umowy zadatek powinien być zwrócony, a obowiązek zapłaty sumy dwukrotnie wyższej odpada. To samo dotyczy wypadku, gdy niewykonanie umowy nastąpiło wskutek okoliczności, za które żadna ze stron nie ponosi odpowiedzialności albo za które ponoszą odpowiedzialność obie strony.

Zadatek stanowi surogat odszkodowania na wypadek, gdy zawarta pomiędzy stronami umowa nie zostanie wykonana. Podstawową funkcją zadatku jest więc dyscyplinowanie stron w dotrzymaniu zaciągniętego zobowiązania (por. wyr. SN z 18.5.2000 r., III CKN 245/00, L.).

Uprawnienie wierzyciela do odstąpienia od umowy i zatrzymania zadatku, względnie podniesienia żądania zapłaty sumy dwukrotnie wyższej, powstaje tylko o tyle, o ile niewykonanie umowy jest następstwem okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. Stosuje się tu zatem ogólne reguły odpowiedzialności kontraktowej, które nakazują wiązać odpowiedzialność tę z winą kontraktową. Co istotne, chodzi tu o odpowiedzialność o charakterze wyłącznym. Zatrzymać zadatek lub żądać sumy dwukrotnie wyższej można więc jedynie wtedy, gdy wyłączną odpowiedzialność za niewykonanie zobowiązania ponosi druga strona (por. wyr. SN z 21.5.2005 r., V CK 577/04, (...) 2006, Nr 8, s. 32; a także wyr. SN z 29.1.1997 r., I CKU 64/96, Prok. i Pr. 1997, Nr 5, poz. 32). Wynika to jednoznacznie z brzmienia art. 394 § 3 k.c. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli niewykonanie umowy nastąpiło wskutek okoliczności, za które żadna ze stron nie ponosi odpowiedzialności albo za które ponoszą odpowiedzialność obie strony, to zadatek powinien być zwrócony, a obowiązek zapłaty sumy dwukrotnie wyższej odpada. Analogiczny skutek występuje w przypadku rozwiązania umowy.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, w ocenie Sądu nie zaistniały okoliczności stypizowane w przepisie art. 394 § 3 k.c. uzasadniające zwrot uiszczonego przy zawarciu umowy zadatku, co w konsekwencji czyni niniejsze powództwo bezzasadnym.

W rozpoznawanej sprawie nie doszło do rozwiązania umowy za zgodą obu stron, gdyż przyczyna niewykonania umowy leżała wyłącznie po stronie powoda, zaś pozwany był gotów umowę wykonać. To powód złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy, stanowiące wyraz braku woli organizacji przez pozwanego przyjęcia weselnego zgodnie z uprzednio zawartą umową. Wbrew twierdzeniom powoda, zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, iż niewykonanie umowy jest skutkiem okoliczności za które odpowiedzialność ponosi pozwana. Zdaniem Sądu, pochodzące od bliżej nieokreślonych osób, z nieustalonego źródła, pogłoski o rzekomym braku profesjonalizmu w organizacji przez (...) Sp. J z siedzibą w G. przyjęć weselnych, wobec zakwestionowania powyższych zarzutów przez pozwanego, nie mogą być źródłem czynienia wiarygodnych ustaleń faktycznych. Sam powód na rozprawie zeznał, iż nie pamięta skąd dokładnie ma informacje o sytuacji w restauracji (...) i że były to luźne rozmowy, wspominał o tym między innymi pan B. oraz „ludzie na targu”. Podobnie świadkowie M. M. oraz N. S. nie potrafili wskazać konkretnych danych osób mających wyrażać negatywne opinie o usługach świadczonych przez pozwaną. Co więcej, wskazać należy,

iż powód miał możliwość osobistej weryfikacji dochodzących do niego informacji – zaproponowano mu bowiem wejście do kuchni oraz możliwość uczestnictwa w organizowanych imprezach, z czego W. M. jednakże nie skorzystał.

Podkreślenia wymaga, iż w sprawach cywilnych rzeczą Sądu nie jest zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowód zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie spoczywa na stronie, która wywodzi z faktów skutki prawne (vide: wyrok Sadu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 r. I CKU 45/96). Zdaniem Sądu powód reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika nie uczynił zadość powyższemu obowiązkowi, nie zgłaszał również dalszych wniosków dowodowych na powyższą okoliczność.

W tym stanie rzeczy, stwierdzić należy, iż niewykonanie umowy było następstwem okoliczności za które wyłączną odpowiedzialność ponosi powód - to powód podjął samodzielną decyzję o rezygnacji z organizacji przyjęcia przez pozwaną, z przyczyn które leżały wyłącznie po jego stronie. Nie zostało bowiem wykazane, aby pozwana nie była w stanie należycie wykonać zobowiązanie za względu na brak odpowiedniej liczby kelnerek do obsługi wesela zgodnie z zawartą umową, korzystanie z cateringu lub serowanie zimnych posiłków. Skoro powód jednostronnie zrezygnował z usług świadczonych przez pozwaną, o czym pisemnie ją poinformował, to powyższe w istocie stanowiło niewykonanie przez powoda zawartej umowy. W istocie nie dopełnił on zatem czynności określonych w umowie, takich zwłaszcza jak uzgodnienie menu oraz wpłata 50% przewidywanej kwoty za organizację imprezy. Jednocześnie powodowi nie przysługiwało uprawnienie do odstąpienia od umowy przewidziane w art. 394 § 1 k.c., bo do jej niewykonania doszło z przyczyn, za które wyłącznie on odpowiadała (wyrok SN z 20 stycznia 2016 r., V CSK 293/15).

W rezultacie zaistniały przesłanki do zatrzymania przez pozwanego wpłaconego przez powoda zadatku. Warunkiem tego było odstąpienie przez pozwanego od umowy zgodnie z art. 394 § 1 k.c. w związku z niewykonaniem umowy przez powoda.

Zasadą jest, iż wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny (art. 60 in principio k.c.). W zachowaniu strony pozwanej można dopatrzeć się oświadczenia woli w przedmiocie odstąpienia od umowy z powodem. Z materiału dowodowego sprawy wynika, że po złożeniu przez powoda oświadczenia o wypowiedzeniu umowy pozwany przyjął ten fakt do wiadomości, nie kwestionował woli powoda. W szczególności, wraz z nadejściem terminów określonych w umowie, nie wzywał powoda do udzielenia informacji związanych z organizacją przyjęcia, czy też do wpłaty pozostałej części wynagrodzenia. W ocenie Sądu dostatecznie dowodzi to, że pozwany w sposób określony w art. 60 k.c., a wiadomy powodowi, odstąpił od umowy, ze skutkiem w postaci zatrzymania wpłaconego zadatku.

Reasumując poczynione rozważania, wobec niezaistnienia przesłanek do żądania zwrotu uiszczonego zadatku, powództwo podlega oddaleniu, o czym orzeczono w pkt I wyroku.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu uzasadnia przepis art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona, która przegrała sprawę, jest obowiązana zwrócić przeciwnikowi poniesione przez niego koszty procesu. Na zasądzoną od powoda na rzecz pozwanej kwotę 287,00 zł składała się kwota 270,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z §2 pkt 2 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804) oraz kwota 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Mając na względzie powołane okoliczności, na podstawie wskazanych przepisów, orzeczono jak w sentencji wyroku.

Sygn. akt I C 197/17

Zarządzenia:

1. odnotować sporządzenie uzasadnienia, z uwzględnieniem, iż od dnia 18 października 2017 r. do 20 października 2017 r. sędzia na szkoleniu, od dnia 30 października 2017 r. do dnia 14 listopada 2017 r. sędzia przebywał na urlopie wypoczynkowym
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda – bez pouczenia,
3. kal. 14 dni

G., dnia 15 listopada 2017 r.